

## **ВІДГУК**

офіційного опонента доктора економічних наук, професора

**КОСАЧ Ірини Анатоліївни**

на дисертаційну роботу

**ГУРЕЙ Ірини Іванівни**

на тему:

***«Механізми державного регулювання інвестиційного потенціалу підприємств»,***

поданої на здобуття наукового ступеня доктора філософії за спеціальністю  
281 – публічне управління та адміністрування  
(галузь знань – публічне управління та адміністрування)

### **Актуальність теми дисертаційної роботи та її зв'язок з напрямками науково-дослідних робіт**

Тема дослідження є актуальною, узгодженою з ключовими аспектами виконаної дисертаційної роботи, а вибір його об'єкту й предмету обумовлений сучасними викликами економічного розвитку України. Дослідження спрямоване на вирішення актуального питання – підвищення інвестиційної активності підприємств України завдяки вдосконаленню державного регулювання їх інвестиційного потенціалу з метою забезпечення стимулювання економічного зростання та забезпечення стабільності державних надходжень. У сучасних умовах глобалізації економіки, інтеграція українських підприємств у міжнародні інвестиційні процеси вимагає ефективних механізмів державного регулювання і дисертаційна робота створює базу для впровадження таких механізмів. Авторка враховує стратегічну важливість інвестицій для розвитку економіки країни, зокрема їхній вплив на підвищення конкурентоспроможності підприємств, розвиток інноваційної діяльності та забезпечення сталого зростання національного бізнесу. Значна увага приділяється аналізу не лише кількісних показників інвестиційної активності, але й якісних аспектів, таких як поліпшення корпоративного управління та впровадження нововведень.

Тема дисертаційної роботи відповідає науковій темі кафедри адміністративного та фінансового менеджменту Національного університету «Львівська політехніка» «Розвиток смарт-спеціалізації “креативні індустрії” у Львівській області» (номер державної реєстрації № 0123U100401), в межах

виконання якої авторка обґрунтувала фінансово-економічний механізм державного регулювання процесу формування інвестиційного потенціалу підприємств на засадах визначення тих інструментів зазначеного регулювання, які справляють статистично значущий вплив на збільшення відносного рівня інвестиційних можливостей суб'єктів господарювання (акт про використання результатів дисертаційної роботи від 21.11.2024).

**Ступінь обґрунтованості наукових положень, висновків і рекомендацій, сформованих у дисертації, їх достовірність, академічна добросесність та повнота висвітлення**

Дисертаційна робота логічно побудована, її автор системно підійшов до постановки проблеми, формулювання задач, використовуючи широкий спектр наукових підходів та методів дослідження.

У дисертаційній роботі основні висновки та розроблені рекомендації є результатом комплексного наукового аналізу та глибокого осмислення теоретичних досліджень вітчизняних та зарубіжних науковців, які займалися проблемами державного регулювання інвестиційного потенціалу підприємств. У дослідженні згідно до вимог сформульована актуальність, визначені об'єкт (процес державного регулювання інвестиційного потенціалу підприємств) та предмет (механізми державного регулювання, спрямовані на формування, реалізацію та оцінювання інвестиційного потенціалу підприємств). Мета і сформульовані завдання її досягнення цілком відповідають заявленій темі. Широкою є інформаційна база дослідження, яка включає в себе 210 найменувань джерел, в т. ч. й іноземною мовою); також використано емпіричні дані як первинних, так і вторинних джерел.

Основні наукові положення, висновки і практичні рекомендації, що викладені в дисертаційній роботі, є логічними і послідовними. Обґрунтованість представлених здобувачкою наукових положень базується на аналізі законодавчих та нормативно-правових актів України всіх рівнів публічного

управління, наукових розвідок вітчизняних та закордонних авторів, офіційних інтернет-ресурсів, результатів власних емпіричних досліджень.

Ознайомившись з дисертаційною роботою Гурей І. І., зазначимо, що ця робота відрізняється логічною побудовою структури, що виявляється в послідовному аналізі теоретичних положень та виконанні емпіричних досліджень.

У розділі 1 «Теоретичні засади державного регулювання інвестиційного потенціалу підприємств» авторкою розглянуто сутність, види, чинники формування та інструментарій оцінювання інвестиційного потенціалу підприємств; проаналізовано європейський довід державного регулювання інвестиційного потенціалу підприємств; обґрунтовано комплексний механізм державного регулювання інвестиційного потенціалу підприємств.

У розділі 2 «Аналізування інвестиційної діяльності та оцінювання інвестиційного потенціалу підприємств» виконано аналіз обсягів, структури та динаміки інвестиційної діяльності в Україні; оцінено інвестиційну активність підприємств; здійснено аналізування чинників впливу на інвестиційний потенціал підприємств та оцінювання його величини.

У розділі 3 «Обґрунтування механізмів державного регулювання інвестиційного потенціалу підприємств» виконано обґрунтування фінансово-економічного механізму державного регулювання інвестиційного потенціалу підприємств; вдосконалено інституційний механізм державного регулювання інвестиційного потенціалу підприємств; проведено обґрунтування нормативно-правового механізму державного регулювання інвестиційного потенціалу суб'єктів господарювання.

Мета, що сформульована авторкою та яка логічно віддзеркалює суть дисертаційної роботи, полягає в розробленні теоретичних положень та обґрунтуванні методико-прикладних рекомендацій щодо формування механізмів державного регулювання інвестиційного потенціалу підприємств. Завдання, що покликані реалізувати вказану мету роботи, вказують на напрями та можливі гіпотези наукового дослідження. Об'єкт та предмет дослідження

сформульовані коректно та узгоджені з метою і завданнями наукового дослідження.

У дисертаційній роботі застосовано великий комплекс загальнонаукових методів: аналіз, синтез і узагальнення, порівняльний метод та метод систематизації, методи статистичного аналізу, документального аналізу, системного аналізу, діалектичний метод, емпіричні методи. Авторкою зібраний та опрацьований значний масив статистичної інформації, який належним чином проаналізований та знайшов відповідну інтерпретацію для визначення спроможності вдосконалити державне регулювання інвестиційного потенціалу підприємств.

Отже, дисертаційна робота Гурей І. І. є науковим дослідженням, у якому системно з наукових позицій опрацьовані теоретичні засади та розроблено практичні рекомендації з державного регулювання інвестиційного потенціалу підприємств. Ґрунтовність, логічність та достовірність отриманих наукових положень, висновків та рекомендацій підтверджується також оприлюдненням та апробацією результатів дослідження на 5 міжнародних та всеукраїнських науково-практичних конференціях за темою дисертаційного дослідження. Авторкою дотримані вимоги п. 8, 9 Порядку присудження ступеня доктора філософії та скасування рішення разової спеціалізованої вченої ради закладу вищої освіти, наукової установи про присудження ступеня доктора філософії, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 12 січня 2022 р. № 44, щодо кількості публікацій, відповідності опублікованих результатів тим, що містяться у дисертації, апробації її основних положень. Дисертантка в процесі виконання роботи дотримувалась норм та принципів академічної доброчесності, норм законодавства про авторське право.

### **Наукова новизна одержаних результатів**

Наукова новизна одержаних в дисертаційній роботі результатів дослідження полягає у розробленні теоретичних положень та обґрунтуванні

методико-прикладних рекомендацій щодо формування механізмів державного регулювання інвестиційного потенціалу підприємств.

Авторкою вперше розроблено функціональну модель комплексного механізму державного регулювання інвестиційного потенціалу підприємств (с.65-67), що базується на поєднанні фінансово-економічного, інституційного та нормативно-правового механізмів, де комплексний механізм представлений як цілісна система взаємодії суб'єктів, об'єктів та цілей, що забезпечують формування та реалізацію інвестиційного потенціалу, а кожен з механізмів виконує специфічні функції, які підсилюють дію інших, створюючи комплексний вплив на формування й реалізацію інвестиційного потенціалу через застосування конкретних первинних та вторинних інструментів у контексті сприяння інвестиційній діяльності. Також дисертанткою вперше побудовано ітераційно-аналітичну модель обґрунтування фінансово-економічного механізму державного регулювання інвестиційного потенціалу підприємств (с.142-146), яка містить шість ключових ітерацій: діагностики, вибору інструментів, параметризації, моделювання, впровадження, а також моніторингу та адаптації. Запропонована модель передбачає постійне вдосконалення механізму через моніторинг, аналіз результатів та адаптацію до змінних умов, що базується на формуванні бази даних, економетричному моделюванні та оцінці окремих інструментів фінансово-економічного механізму, які справляють статистично значущий вплив саме на інвестиційний потенціал підприємств, а вже через нього – на рівень їхньої інвестиційної активності;

Окрім того, здобувачкою удосконалено методичні засади покращення інституційного механізму державного регулювання інвестиційного потенціалу підприємств та підхід до обґрунтування нормативно-правового механізму такого регулювання (с.170-171).

Зрештою, у дисертаційній роботі отримали подальший розвиток: систематизація європейського досвіду державного регулювання інвестиційного потенціалу підприємств, а також методичні засади аналізування впливу чинників на величину інвестиційного потенціалу підприємств, підходи до оцінювання інвестиційного потенціалу підприємств як складника механізмів державного

регулювання цього потенціалу та система показників інвестиційної активності підприємств.

### **Значення результатів для науки і практики**

Проведене І. І. Гурей дослідження має теоретичне і прикладне значення, оскільки застосування одержаних результатів сприятиме як кращому розумінню складних механізмів державного регулювання інвестиційного потенціалу підприємств, так і вдосконаленню цих механізмів.

Результати дисертаційного дослідження було використано у практичній діяльності Департаменту економічної політики Львівської обласної державної адміністрації (довідка № 2-52/621 від 26.11.2024), Яворівської міської ради Львівської області (довідка № 8453 від 26.11. 2024), Козівської селищної ради Тернопільської області (довідка № 2341 від 11.11.2024) та у навчальному процесі Національного університету «Львівська політехніка» (довідка 67-01-1941 від 25.11.2024).

### **Повнота висвітлених наукових положень, висновків і рекомендацій в опублікованих працях**

Основні положення дисертаційної роботи достатньо повно викладено у 11 опублікованих наукових працях, серед яких: 6 статей у наукових фахових виданнях України, 5 тез доповідей на всеукраїнських та міжнародних науково-практичних конференціях.

### **Дискусійні положення та зауваження щодо змісту дисертації**

Зауважуючи на високий науковий рівень дисертаційного дослідження, слід зазначити наступні зауваження та дискусійні положення:

1. Розглянутий авторкою інституційний механізм державного регулювання інвестиційного потенціалу підприємств потребує конкретизації в

контексті організаційної складової щодо взаємодії органів державної влади та місцевого самоврядування (с.69-73).

2. В запропонованій функціональній моделі комплексного механізму державного регулювання інвестиційного потенціалу підприємств (с.65-67) авторкою зазначено, що кожен із механізмів, що є складовою моделі, а саме фінансово-економічний, інституційний та нормативно-правовий, виконує специфічні функції, проте зазначений функціональний аспект потребує деталізації.

3. Недостатньо зрозумілим є обраний авторкою підхід до формування вибірки підприємств (с.97) щодо дослідження закономірностей провадження інвестиційної діяльності, а саме що було обрано в якості основного критерію відбору.

4. В II розділі роботи при аналізуванні обсягів, структури та динаміки інвестиційної діяльності в Україні доцільно було більшу увагу приділити державній підтримці як складової державного регулювання інвестиційного потенціалу підприємств. Також недостатньо розкритими є аспекти державної політики залучення іноземних інвестицій, захисту прав та інтересів іноземних інвесторів.

5. В умовах військової агресії та в контексті повоєнного відновлення доцільно було б акцентувати увагу на регіональному аспекті формування фінансово-економічного механізму державного регулювання інвестиційного потенціалу підприємств (с.142-147) в залежності від безпекового стану регіону та використання інструментів мінімізації ризиків.

6. Конкретизації потребує моніторингова складова обґрунтування фінансово-економічного механізму державного регулювання інвестиційного потенціалу підприємств в рамках запропонованої ітераційно-аналітичної моделі (с.146).

Водночас висловленні зауваження та пропозиції мають рекомендаційний характер, спрямовані на активізацію подальших наукових досліджень і не знижують загальної високої оцінки наукового дослідження, яке в межах визначених мети та завдань є цілісним і ґрунтовним, а також не применшують

наукової новизни та практичної цінності отриманих результатів, які є обґрунтованими і достовірними.

### Загальний висновок

Дисертаційна робота Гурей Ірини Іванівни є завершеною науковою працею та відповідає вимогам, встановленим Порядком присудження ступеня доктора філософії та скасування рішення разової спеціалізованої вченої ради закладу вищої освіти, наукової установи про присудження ступеня доктора філософії (постанова Кабінету Міністрів України від 12.01.2022 р. № 44) та Вимогами до оформлення дисертації (наказ Міністерства освіти і науки України від 12.01.2017 № 40).

Вважаємо, що автор дисертаційної роботи Гурей Ірина Іванівна заслуговує на присудження ступеня доктора філософії за спеціальністю 281 «Публічне управління та адміністрування» із галузі знань 28 «Публічне управління та адміністрування».

#### Офіційний опонент:

доктор економічних наук, професор,  
професор кафедри менеджменту та адміністрування  
Національного університету  
«Чернігівська політехніка»

Ірина КОСАЧ

